

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Úřad pro mezinárodněprávní
ochranu dětí

Zprostředkování osvojení z ciziny

Mikulov

Mgr. Lucia Skorušová

www.umpod.cz

Osnova

- 1) Pozice Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí (dále jen „Úřad“) při osvojení dítěte z ciziny**
- 2) Rizika osvojení ze země, která nepřistoupila k Úmluvě**
- 3) Podmínky pro podání žádosti o osvojení z ciziny dle českého právního řádu**
- 4) Postup při podání žádosti o osvojení z ciziny**
- 5) Postoupení spisové dokumentace po 3 letech**
- 6) Cizinec - osvojitel**
- 7) Aktuální spolupráce a postup při osvojení**
- 8) Specifika zemí, se kterými Úřad spolupracuje**

Pozice Úřadu při osvojení dítěte z ciziny

- Ústředním orgán dle
 - Úmluvy o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení z 29. 5. 1993 (dále jen „Úmluva“),
 - § 20 odst. 2 písm. b) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálněprávní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSPOD“),
- jedinou tuzemskou instituci, která má zákonné oprávnění zprostředkovat osvojení ve vztahu k cizině,
- spolupracuje pouze se zeměmi, které jsou signatáři Úmluvy,
- zprostředkovává osvojení dětí dvěma směry,
 - osvojení dětí z České republiky do ciziny,
 - osvojení dětí z ciziny českými žadateli.

Rizika osvojení ze zemí, které nepřistoupily k Úmluvě

- Úřad nezajišťuje,
- zájemci postupují samostatně,
- záruky, které nabízí postup v souladu s Úmluvou, zde odpadají,
- neexistence ústředního orgánu (zaštítění, transparentnost, záruky)
- Rizika
 - obchod s dětmi,
 - falšování dokumentů dítěte (osvojitelnost, zdravotní stav),
 - úplatkářství,
 - nepřipravenost žadatelů,
 - komplikace s příjezdem do ČR, s uznáním cizího rozhodnutí,
- Úřad do průběhu nezasahuje.

Podmínky pro podání žádosti o osvojení z ciziny dle českého právního řádu

- Stejně jak u vnitrostátního osvojení.
- Osvojitel
 - manželé
 - jeden z manželů
 - jednotlivec
 - registrovaní partneri - může osvojit jeden z partnerů
- přiměřený věkový rozdíl

+ schopnost splnit požadavky státu, ze kterého se žadatelé rozhodli dítě osvojit (problém registrovaných partnerů)

Postup při podání žádosti výhradně o osvojení z ciziny

- Zprostředkovává se na žádost,
- u obecního úřadu s rozšířenou působností příslušného podle bydliště žadatele,
- náležitosti dle § 21 odst. 2 ZSPOD,
- záměr, že žádá o osvojení z ciziny,
- výsledkem je rozhodnutí o zařazení, případně nezařazení žadatele (Krajský úřad spis postupuje, nezařazuje),
- doplnění žádosti s ohledem na specifika osvojení dítěte z ciziny,
- překlad žádosti na náklady žadatele,
- odeslání žádosti do ciziny.

Postoupení spisové dokumentace po 3 letech

- § 22 odst. 8 písm. b) ZSPOD – povinnost zpřístupnit údaje,
- žadatele často neví, že údaje byly zpřístupněny,
- nemají zájem o zprostředkování osvojení z ciziny,
- správní řízení – doručování,
- negativní emoce žadatelů.

Cizinec - osvojitel

- Určující je tzv. obvyklý pobyt žadatele,
 - místo, které vykazuje určitou míru integrace žadatele
- Cizinec, může požádat o vnitrostátní, či mezinárodní osvojení z ČR, pokud
 - mu vyplývá nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo
 - který má na území České republiky povolen trvalý pobyt anebo
 - který podle zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt cizinců na území České republiky přechodně pobývá na území České republiky nepřetržitě po dobu nejméně 365 dnů.

§ 20 ZOSPOD

Aktuální situace

- 99 členských států Úmluvy
 - státy přijímající,
 - státy původu,
- 3 děti osvojeny z ciziny dle Úmluvy (Filipíny, Albánie, Velká Británie)
- různé podmínky zemí na žadatele,
- obtížnost navázat kontakt se zemí,

- Filipíny, Albánie, Burundi, Burkina Faso, Indie (Vietnam)

- **Filipíny**
 - 3 roky manželství, i samožadatel
 - víra – doklad od kněze
 - věk min. 27 let, věkový rozdíl mezi osvojence a osvojitelem max. 45 let
 - velký počet dokumentů, které je nutno doplnit
 - dítě svěřeno do péče budoucích osvojitelů, osvojení v ČR.

- **Indie**
 - Manželství 2 roky
 - min. 25 let, max. 45 let – adopce 0 - 4 let
 - min. 29 let, max. 50 let – adopce 4 - 8 let
- **Burundi**
 - nyní nedoporučeno cestovat
 - nestabilní situace v zemi
- **Burkina Faso**
 - doporučována obezřetnost v některých oblastech
 - pouze manželé, trvání manželství min. 5 let
 - osvojitel může mít již max. 1 dítě
 - poplatky za testy dítěte (HIV, žloutenka...), výživu dítěte...
- **Albánie**
 - manželé i samožadatel
 - 2 jednání u albánského soudu, pobyt 2 - 3 měsíce

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Úřad pro mezinárodněprávní
ochranu dětí

Děkuji za pozornost